

своїх осель. Тому в подальшому планується створення «екологічних студентських патрулів» та роз'яснювальна робота з місцевим населенням, розробка буклетів «Великі проблеми у малих річок».

Проблема, яка дуже поширена в м. Полтава, постає дуалістично, з одного боку – відсутність чітких механізмів контролю за дотриманням санітарно-екологічного законодавства, а з іншого – низький рівень екологічної самосвідомості. Тому місцева екологічна ініціатива повинна фокусуватись на розв'язанні цих питань на основі співпраці органів влади та студентського самоврядування.

21 травня 2008 року студентською радою Полтавського державного педагогічного університету імені В.Г. Короленка спільно з Полтавським відділенням Національної організації «Екологічні ініціативи» проведено екологічну акцію по упорядкуванню узбережжя річки Ворскла у мікрорайоні Левада. На захід у рамках акції «До чистих джерел» відгукнулося близько 100 студентів із вищих навчальних закладів міста (зокрема Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка та Полтавської державної аграрної академії).

Ініціативною групою (Ю. Кращенко, С. Аксьонов, О. Рома) розроблено буклет «Великі проблеми малих річок», присвячений екологічним негараздам водних об'єктів міста. Вирішено підійти до справи комплексно. Це не лише упорядкування берега річки довжиною близько 4 км, а інформаційно-роз'яснювальна робота з місцевим населенням. Узбережжя річки Ворскла у мікрорайоні Левада потерпає від надмірного антропогенного пресингу, незадовільної екоетичної поведінки осіб, які приходять сюди на відпочинок, безвідповідального ставлення до навколишнього природного середовища.

У квітні 2008 року було проведено висадження студентами Полтавського державного педагогічного університету імені В.Г. Короленка та Полтавського національного технічного університету імені В.Г. Короленка більше семи тисяч дерев на території одного з лісопарків Полтавського району – і через 15 років там уже буде зростати ліс.

Таким чином, інтеграція зусиль місцевої влади спільно з органами студентського самоврядування вищих навчальних закладів міста, активними представниками територіальної громади дасть можливість поліпшити сучасний екологічний стан Полтави.

НОВІ ПІДХОДИ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ У ШКОЛІ

Сенецька Т.І. (Полтава)

На даному етапі розвитку суспільства загальноосвітня школа повинна давати знання не просто про хімічні речовини, їх будову, властивості і перетворення, а домогтися, щоб хімічна грамотність учнів була функціональною. Головна мета школи вбачається сьогодні в її переорієнтації на розвиток здібностей дітей. Звичайно, домогтися всього цього, використовуючи відведений час на самому уроці неможливо, навіть при використанні новітніх методик чи технологій у профільних класах з поглибленим вивченням хімії.

Найкраще всі завдання можна реалізувати на факультативах, гуртках, позакласних заняттях чи екскурсіях. Зміст цих форм варіативніший за зміст звичайних уроків, що допомагає ефективніше розвивати пізнавальні інтереси до науково-дослідної роботи, формувати науково-технічний кругозір учнів.

Позакласні заняття відрізняються від уроків формами організації, методами, змістом. На позакласних заняттях у вільному спілкуванні з учнями, в обміні думками з товаришами, у ході колективних дискусій знання розширюються і поглиблюються, виникає інтерес до творчої дослідницької роботи.

Оскільки, позакласні заняття є настільки важливими, то в процесі їх проведення можна зіткнутися з дещо застарілими і не досить актуальними методами їх проведення і організації.

Ставлення до нових підходів досить неоднозначне, проте, більшість педагогів вважають їх прогресивним кроком у розвитку навчального процесу.

Учні, які відвідують позакласні заняття, мають стійкі інтереси. Нові підходи мають на меті розвивати творчість, навчають учнів працювати з різними джерелами знань, знімають перевантаження учнів знаннями, розширюють кругозір.

Головною умовою стійкого пізнавального інтересу в учнів є поставлення перед ними проблемної ситуації, вирішення якої вимагає поглиблення знань.

Готуючись до проведення позакласних занять учитель повинен не лише дотримуватись плану занять, а й володіти величезним колом прийомів і методів, за допомогою яких можна підвищити зацікавленість учнів.

Приєм «Відтягнута відгадка». На початку заняття вчитель загадає загадку, наводить цікаві факти. Відповідь на поставлене запитання буде знайдено під час роботи. «Спіймай помилку»: пояснюючи матеріал учитель навмишно припускається помилок, про що учні повідомляються заздалегідь. У процесі самостійного опрацювання матеріалу учні їх визначають.

Відносно новим підходом є робота у групі: навчання здійснюється у процесі спілкування між учнями одного чи паралельних класів. Найбільш розповсюдженим видом навчальної діяльності групова робота. Це сприяє формуванню комунікативних якостей учнів, активізує розумову діяльність. У деяких школах практикують позакласні групові заняття, де в групі працюють учні одного віку, але з різних шкіл.

При організації позакласних занять застосовуються ігрові технології. На даний час у дидактиці поступово відмовляються від терміну «гра», віддаючи перевагу терміну «імітація». Навчальні ігри мають на меті окрім засвоєння нового матеріалу ще й надання учню можливості самовизначення, розвитку творчих здібностей, сприяють емоційному сприйняттю навчального матеріалу. Ігрові технології використовуються як для організації позакласної роботи учнів, які мають стійкі мотивації навчання, так і як засіб залучення нових членів гуртка чи факультативу.

Технологія проектного навчання: суть методу полягає в досягненні дидактичної мети через детальну розробку навчальної проблеми, яка має завершитись реальним практичним результатом (проектом). Проектом може бути відеофільм, стіннівка, доповідь, комп'ютерна презентація.

Велике значення мають інтегровані позакласні заняття. Виявлення та реалізація міжпредметних зв'язків сприяє інтеграції змісту навчання, тобто об'єднанню узагальнених знань з різних предметів і відповідних наук, формуванню системних знань, узгодженню діяльності вчителів-предметників, усуненню дублювання та збільшення кількості часу для розв'язання інших проблемних ситуацій.